

CHƯƠNG BA

KỶ VẬT CỦA CHỒNG

Thời gian dài dần dặc trôi qua... Nàng sống dật dờ trong thương nhớ, đêm đêm lăn lộn trên gối chiếc, khát khao vòng tay ân ái của chồng, ngày ngày ngóng trông qua khung cửa sổ, chờ đợi bóng dáng người tình hiện ra đầu ngõ...

Nhưng chàng ví như cánh chim vỗ cánh tung trời, bay đi biên biệt... Chim bay đến bao giờ mới bay về tổ, còn chàng dần bước phong trần, có biết quay về cùng vợ trẻ khi mỗi gối chồn chân hay chẳng?

Nàng hỏi để chỉ nàng nghe, hỏi mà không tiếng hồi đáp! Thấm thoát đã hai tháng, Thu Vân vẫn không nhận được tin tức của Thy. Ông bà Trần Văn bắt đầu đặt nghi vấn về sự ra đi bí mật của chàng rể.

Mỗi lần cha mẹ gạn hỏi, Thu Vân đều nói:

- Anh ấy đi tìm việc làm. Bao giờ có nghề nghiệp vững chắc mới báo tin cho con.

Thấy cha mẹ vẫn không tin lời mình nói, nàng mỉm cười trấn an:

- Anh ấy là người rất tự ái. Nếu chưa tạo được sự nghiệp, chắc không muốn thư từ cho vợ.

Ông Trần Văn cũng nghĩ: «Vì tự ái Thy âm thầm ra đi tìm việc làm, không muốn sự giúp đỡ của ông». Là đàn ông, ông cảm thông điều đó nên càng tội nghiệp và thương quý chàng rể.

Thu Vân không chịu đựng cuộc sống «ăn không ngồi rồi» sáng chiều trông ngóng tin chồng, nên quyết định tìm việc làm, hoặc đi học tiếp. Song lúc bấy giờ ở tỉnh lỵ chưa có trường Đại học. Nếu muốn học tiếp nàng phải lên Saigon ở nội trú đại học xá. Điều này có lẽ cha mẹ nàng không đồng ý cho nàng đi xa, mà chính nàng cũng không muốn sống một mình trong hoàn cảnh cô đơn hiện tại.

Nàng hỏi ý cha. Ông Trần Văn cũng muốn con gái ra ngoài tiếp xúc với mọi người để quên sự ra đi của chồng, nên ông rất hoan hỉ tìm việc làm cho Thu Vân. Ông nói:

- Cha Giám Đốc cô nhi viện quen thân với Ba. Cha nói, cha muốn tìm người có chút học vấn để lo thủ tục hồ sơ tìm cha mẹ nuôi cho những trẻ mồ côi. Nếu con đồng ý, ta sẽ giới thiệu con với Cha. Tuy nhiên, đó là việc xã hội, nhà Dòng chỉ trả lương tượng trưng.

- Con chỉ cần có việc làm cho qua ngày giờ, tiền lương không là điều quan trọng. Huống chi, làm việc xã hội con thích lắm.

- Tốt!

**

Hôm ấy là ngày ông Trần Văn hẹn với Cha Giám Đốc cô nhi viện giới thiệu con gái. Thu Vân phải thức dậy sớm để theo cha.

Đồng hồ báo thức vừa reo lên, Thu Vân bật ngồi dậy, vụt ngã trở xuống vì đầu óc choáng váng xây xẩm. Nàng nằm trên giường mà có cảm tưởng nằm trên cái chong chóng, gian phòng quay vù vù. Kinh hãi, nàng nhắm mắt lại, song toàn thân như bị quay theo cái giường. Sự khó chịu mỗi lúc một tăng, rồi từ dạ dày cuồn cuộn trào lên... Thu Vân cố gắng ngồi dậy định chạy vào phòng tắm, nhưng nàng chưa kịp nhắc bước sụm ngay chân giường ụp mưa vang dội.

Bà Trần nghe tiếng «ụp mưa» vội vàng từ nhà dưới chạy lên, thấy con gái ngồi phệt dưới nền nhà ôm bụng nôn mưa, sắc mặt tái mét, bà dìu con gái nằm lên giường, nói:

- Để mẹ bảo con Ngà đi mời bác sĩ Hoàng.

Thu Vân khoác tay nói:

- Không! Mẹ không cần mời bác sĩ. Con không có bệnh gì đâu! Chẳng qua cả tháng nay con ngủ ít, người bần thần mệt mỏi, trong bụng mới khó chịu như vậy. Để con uống một viên thuốc an thần, ngủ một giấc là không có việc gì nữa.

Nàng nói xong lại ôm bụng ụp một hơi dài. Bà Trần không nghĩ như con gái. Triệu chứng nôn mưa của con khiến bà nghi ngờ điều gì đó, tuy bà không nói ra. Bà đi xuống lầu, thì thầm với chồng vài câu, rồi gọi Ngà, người tớ gái, bảo đi mời bác sĩ trong xóm.

Một lúc sau Ngà trở lại với người đàn ông khoảng trên 30 tuổi, gương mặt khả ái, trên tay có xách một vali nhỏ.

Ông bà Trần đón khách hết sức niềm nở. Vị khách này đối với ông bà Trần cũng quen biết thân tình, chính là bác sĩ Võ Hoàng, có phòng mạch cách biệt thự họ Trần vài trăm thước. Cha mẹ của bác sĩ Võ Hoàng là bạn hàng xóm thân thiết với ông bà Trần.

Thuở nhỏ Bác sĩ Hoàng được gửi lên Saigon học trường Trung Học của người Pháp. Rồi sau đó sang Paris học y khoa. Sau khi trở thành bác sĩ Hoàng về nước được giữ ngay chức Phó Giám Đốc bệnh viện Mỹ Tho và có thêm phòng mạch tư ở ngay biệt thự của cha mẹ. Vì toà nhà này rộng lớn, có ba tầng, cha mẹ chàng dành trọn tầng dưới cho Hoàng làm phòng mạch chăm sóc bệnh nhân trong xóm, ngoài giờ làm việc ở bệnh viện.

Hoàng chưa lập gia đình, cũng là một trong số chàng trai si tình Thu Vân, đã từng cầu hôn nàng và dĩ nhiên đã bị nàng từ chối. Dù vậy Hoàng vẫn chưa quên Thu Vân. Mấy tháng qua chàng lưu ý biết được Thy không còn sống chung với Thu Vân nơi biệt thự.

Ngày nào chàng cũng thấy Thu Vân đi lang thang trên con đường trước nhà. Từ cửa sổ phòng mạch của chàng nhìn ra, chàng thấy rõ gương mặt đẹp của Thu Vân bơ phờ, thiếu thần sắc. Nàng đi tới đi lui trên con đường vắng như kẻ mất hồn mất trí.

Bằng vào sự kiện đó, Hoàng đoán giữa Thu Vân và Thy có xảy ra điều gì trầm trọng. Và một điều Hoàng biết chắc là Thu Vân đang buồn khổ lắm.

Khi Ngà, người tớ gái tới mời Hoàng đến biệt thự họ Trần xem bệnh cho cô chủ, Hoàng lập tức đi theo cô ta với vali nghề nghiệp.

Sau lời chào hỏi xã giao, Hoàng theo chân ông bà Trần Văn lên tầng lầu trên. Thu Vân đã dứt cơn nôn mửa, song vẫn còn chóng mặt nên nằm nhắm mắt trên giường. Nghe tiếng chân nhiều người vào phòng nàng mở mắt ra, thấy cha mẹ và bác sĩ Hoàng. Nàng hổ thẹn ngồi dậy, cho tay vuốt lại mái tóc. Hoàng bước tới đỡ nàng nằm xuống, nói:

- Madame cứ nằm yên, không cần phải ngồi dậy đâu.

Chàng hỏi thăm những triệu chứng xảy ra, hỏi đường kinh nguyệt... Thu Vân nói:

- Tôi vắng kinh nguyệt hai lần rồi. Có lẽ vì tôi ngủ ít, thiếu máu mới chóng mặt và buồn nôn phải không bác sĩ?

Hoàng không đáp, chần mạch cho nàng xong mỉm cười:

- Madame có tin mừng, chớ không phải đau bệnh. Chóng mặt hay nôn mửa là triệu chứng tự nhiên của các bà mẹ tương lai.

Nghe bác sĩ bảo mình sắp có con, Thu Vân hết sức vui mừng, đồng thời cũng xót xa hoàn cảnh mình không có chồng một bên, nên miệng cười hờ hờ mà nước mắt ứa ra.

Một đứa con trong lúc này là nguồn an ủi vô biên, giúp nàng vui sống và can đảm chờ đợi ngày chồng trở lại. Đứa con ra đời trong lúc này đúng là điều mong ước của nàng. Nàng muốn được bảo đảm nên gặng hỏi bác sĩ:

- Bác sĩ tin chắc là tôi đã mang thai?

- Tôi không làm đâu!

Hoàng bỗng muốn biết Thy hiện ở đâu, nên vờ nói:

- Madame có thể báo tin mừng này với ông Thy. Tôi tin chắc ông sẽ làm tiệc mừng mời hàng xóm đấy.

Thu Vân biến sắc sau câu nói của bác sĩ Hoàng, nhưng trấn tĩnh ngay, giả vờ hỏi chuyện thuốc men. Hoàng đáp:

- Madame cứ ăn uống bình thường, không cần thuốc bổ. Tôi sẽ cho Madame thuốc trị chứng nôn mửa. Trường hợp bao tử khó chịu buồn nôn thì uống một viên trước bữa ăn. Dù sao Madame cần phải đến bác sĩ sản khoa thường xuyên để theo dõi thai nhi. Bác sĩ Tú ở ngay trung tâm tình lý, chắc Madame biết ?

- Dạ, tôi có nghe tên.

- Để tôi viết thư giới thiệu Madame với bác sĩ Tú.

Hoàng mở vali hành nghề lấy ra hộp thuốc trị nôn mửa cho Thu Vân, rồi lấy giấy viết mấy lời giới thiệu Thu Vân với bác sĩ sản khoa.

Ông bà Trần Văn từ khi đưa bác sĩ Hoàng vào khám bệnh cho Thu Vân, cả hai lặng im không nói tiếng nào. Nghe tin con gái sắp có con, ông bà vẫn chẳng tỏ ra vui mừng vì sắp có cháu, mà trái lại sắc mặt lộ vẻ ưu tư sâu muộn. Hoàng lưu ý ngay nên không dám lên tiếng hỏi thăm về Thy. Chàng từ giả mọi người ra về.

Ông Trần Văn đưa Hoàng ra tận ngõ. Lúc ông trở lại phòng Thu Vân, thấy vợ ngồi trên ghế cạnh giường, cầm khăn tay thấm nước mắt; còn con gái thì đôi mắt đỏ hoe. Ông không hỏi tại sao hai mẹ con khóc, mà lại hỏi:

- Thy đi luôn rồi phải không?

Thu Vân không dám nhìn cha, cúi mặt đáp nhỏ:

- Anh nói, anh sẽ trở về một ngày gần đây.

- Dù nó đi đâu cũng phải thư từ cho gia đình chứ? Ngoại trừ nó theo Cộng Sản mới bí mật trốn đi rồi bật tin luôn.

Câu nói của cha càng làm Thu Vân sợ hãi. Ông Trần Văn gằn giọng hỏi con gái với vẻ giận dữ:

- Con nói dối với ba phải không? Nó theo Cộng Sản phải không?

Thu Vân vốn là con độc nhất, được cha mẹ cưng chiều từ nhỏ, nay là lần đầu thấy cha giận dữ, nàng vừa sợ vừa tủi thân, nước mắt tuôn ra, nói giọng nghẹn ngào:

- Xin ba tha lỗi cho con đã giấu sự thật. Anh Thy nói trong thư, lý do anh ra đi là để tranh đấu cho công bằng xã hội, tạo dựng thiên đường cho quê hương. Anh... anh vì lý tưởng mà đi theo họ, chứ anh không là Cộng Sản.

Nghe con gái nói mấy lời, ông Trần Văn bật cười to. Có điều giọng cười nghe chua chát đau thương chứ không vì vui thích, nên âm thanh như xóay và tai người nghe.

- Con rẻ tôi đi tạo dựng thiên đường cho quê hương. Cao quý thay! Ha ha ha...

Ông lại tiếp tục cười. Giọng cười mỗi lúc một quái dị, tưởng chừng như tiếng tru tiếng khóc.

Bà Trần bực mình quát lên:

- Im ông đi! Ông cười chỉ làm tôi tức giận thêm thôi. Lúc trước tôi không đồng ý cho hai đứa nó lấy nhau, vì tôi nghĩ chúng còn quá trẻ, chưa suy nghĩ chín chắn để quyết định hôn nhân. Nhưng ông cứ muốn cho hai đứa nó làm đám cưới ngay. Ông nói, tôi gả con gái cho một chàng trai của một gia đình nghèo, thân phận thấp hèn, không địa vị, không nghề nghiệp. Như thế nó sẽ cảm kích tấm lòng cao thượng của ông mà yêu thương quý trọng con gái ông.

Thật vậy! Chính ông đã nói mấy lời đó với vợ và thương lượng với bà Lê Thân làm lễ cưới cho Thy và Thu Vân một cách hối hả.

Bà Lê Thân khi biết con trai mình yêu con gái nhà giàu, bà ngăn cấm dữ lắm. Nếu không phải ông Trần Văn lên tiếng trước, không bao giờ bà dám nêu vấn đề hôn nhân cho con trai với con gái ông Trần Văn.

Một lẽ dễ hiểu. Khi xưa chồng bà làm cai trường, đối với Hiệu Trưởng trường học thì không khác gì giữa chủ và gia nhân. Hơn nữa, khi ông Lê Thân chết, ông Trần Văn giúp đỡ gia đình bà mọi mặt, bà mang ân nhiều, nên không bao giờ cho phép con trai nuôi vọng tưởng yêu con gái ông chủ.

Có thể nói lễ cưới xảy ra đều là do ý muốn của ông Trần Văn, ngay cả Thy và Thu Vân cũng không tin cả hai được kết hôn với nhau.

Rõ ràng lỗi này là lỗi của ông. Ngày nay con gái ông khổ là do ông gây ra. Ông ân hận ngời phệt xuống ghế, sắc mặt thật thảm đạm.

Bà Trần vẫn chưa nguôi tức giận, hậm hực nói tiếp:

- Ông thích khắp thiên hạ ca ngợi ông là người không coi trọng phú quý. Bây giờ ông đã thấy rõ cái tánh gàn bướng của ông rồi chứ?

Thu Vân thấy mẹ cứ mãi bắt tội cha, nàng tuột xuống giường, sụm bên chân mẹ nghẹn ngào nói:

- Xin mẹ đừng trách cha nữa! Con yêu anh Thy là con đã chọn cái khổ cho mình. Giờ đây con sắp có con, đứa bé sắp ra đời sẽ là nguồn vui cho con. Anh Thy con kể như đã chết.

- Trời cao đố kỵ khách má hồng nên để con gái tôi số phận quá bạc!

Hết trách chồng, bà trách trời! Ông Trần Văn biết lỗi của mình nên vỗ về vợ:

- Thôi bà đừng ưu phiền nữa! Mọi sự đều là lỗi bởi tôi. Bây giờ việc quan trọng là làm sao giải quyết tình trạng thằng Thy.

- Giải quyết thế nào?

- Mình có thằng rể theo Cộng Sản nếu chính quyền biết được sẽ rất phiền phức, không những suốt đời Thu Vân bị công an theo dõi, mà ngay chính tôi cũng bị mất chức vụ.

- Vậy phải làm sao hở ông?

Nghe chồng nói, bà Trần hoảng sợ hết dám cản nhắc chồng, hỏi giọng lo âu. Thu Vân cũng một tâm trạng như mẹ, chờ nghe cha cho biết ý.

Ông Trần Văn suy nghĩ một lúc rồi chậm rãi nói:

- Cần giấu mọi người việc Thy đi theo Cộng Sản và chúng ta lập tức tung tin: “hai tháng nay Thy lên Saigon để lo thủ tục xuất ngoại du học. Hiện giờ nó đang ở Thụy Sĩ.”

- Mình dối gạc bà con hàng xóm thì dễ, chớ đối với các cơ quan nhà nước quận làng thì phải làm sao?

- Thì mình cứ khai ở quận làng nó đã xuất ngoại.

Thu Vân xen vào:

- Nhỡ cảnh sát điều tra nơi Bộ Giáo Dục và sở xuất ngoại không thấy tên anh rời xứ thì sao?

- Việc này để ba lo. Ba có người quen hai nơi đó. Chắc họ sẽ giúp ba lo giấy tờ đầy đủ. Còn việc Thy lên máy bay rời xứ hay không ai mà biết được?

Rồi ông quay sang vợ, nói gằn như ra lệnh:

- Bà xuống bếp bảo con Ngà rằng hai tháng nay chồng của cô chủ lên Saigon lo giấy tờ đi du học ở Thụy Sĩ và đã rời Saigon hôm qua. Dặn nó bất cứ ai hỏi về Thy thì nói như vậy. Phần bà, từ đây phải có bộ mặt vui tươi mừng rỡ, để thiên hạ không nghi ngờ điều gì.

Quay sang Thu Vân, ông hỏi:

- Mẹ chồng con có biết Thy theo Cộng Sản không?

- Con nghĩ, chắc bà không hay biết gì. Hôm anh Thy bỏ nhà đi, con báo mẹ chồng hay. Bà ngạc nhiên hỏi: “Nó đi đâu sao không cho mẹ biết? Sao con lại để nó đi như vậy?”. Vì con thấy mẹ anh ấy không biết gì nên nói rằng: “Anh Thy đi tìm việc làm”.

- Vậy bữa nay con nên về bên đó nói tất cả sự thật cho mẹ chồng nghe và dặn chị ấy hễ ai hỏi về Thy thì phải nói là Thy đã rời Việt Nam, hiện du học ở Thụy Sĩ.

- Vâng, con sẽ y theo lời ba dạy.

- Còn cuộc hẹn với Cha Giám Đốc cô nhi viện nếu hôm nay con không khoẻ, ba sẽ hẹn lại ngày khác.

- Khi nãy uống thuốc của bác sĩ Hoàng cho, con đã khoẻ, con có thể đi theo Ba đến gặp Cha. Con muốn đi làm vài tháng, gần ngày sinh con sẽ ở nhà luôn để lo cho đứa nhỏ.

- Cũng được! Vậy con sửa soạn nhanh lên, ba xuống nhà dưới chờ con nhé.

Mọi việc đã giải quyết. Bà Trần Văn đã rút lui từ khi nãy. Ông Trần Văn hồi hả xuống mấy bậc thang.

Thu Vân thần thờ đi vào phòng tắm lau rửa mặt mũi và thay đổi xiêm y. Nàng trở vô tư phòng, ngồi trước bàn trang điểm, chợt thấy bóng sắc mình bơ phờ rũ rượi, lòng chán nản đứng lên.

**

Tin Thy được học bổng của chính phủ đi du học ở Thụy Sĩ được loan đi mau lẹ. Người tớ gái chỉ việc kể với vài người, chẳng mấy chốc hàng xóm xa gần ai cũng hay tin.

Thời bấy giờ con đi du học ở các nước Âu Mỹ là điều hãnh diện cho gia đình. Cho nên mỗi khi chạm mặt bà con bạn bè hàng xóm, ông bà Trần Văn và Thu Vân đều nhận được lời chúc mừng.

Riêng bà Lê Thân, ai cũng cho rằng bà người may mắn nhất. Con trai cưới được người đẹp trong tỉnh, con nhà giàu, giờ lại còn được học bổng của chính phủ. Người ta nói đến bà, không khỏi ganh tị ghen ghét.

Bà Lê Thân là người hiền lành chất phác. Bà không biết nhiều việc ngoài đời. Cả ngày chỉ tảo tần mua bán nuôi con. Khi biết Thy yêu con gái nhà giàu vừa là chủ nhân, bà rầu rĩ lo âu. Mãi đến khi ông Trần Văn đến tìm bà bàn chuyện hôn nhân của Thy và Thu Vân bà hết sức cảm kích và biết ơn. Rồi để tùy ông Trần Văn quyết định, nói sao bà cũng làm theo.

Lần trước Thu Vân về báo tin bà: “Thy bỏ nhà ra đi tìm việc làm”. Bà cũng tin như vậy. Lần này Thu Vân nói sự thật

việc Thy theo Cộng Sản và nàng đã có thai. Bà nghe xong cũng không biết nói lời gì để an ủi con dâu.

Sự thật bà cũng không rõ Cộng Sản là gì, là ai? Bà nghe người ta nói Cộng Sản là những người sống ở trong rừng, chống đối chính phủ. Bà không hiểu lý do tại sao họ chống đối? Việc Thy bỏ vợ mới cưới đi theo họ, bà nghĩ, có lẽ vì Thy thích đồng quê rừng núi nên đi theo họ.

Bà thương hoàn cảnh bị bỏ rơi của con dâu, nhưng cũng không giận trách con trai. Chỉ Lê Thanh, em trai của Thy, khi nghe tin anh ruột đi theo Cộng Sản, Thanh tức giận lắm, nói:

- A, anh ấy đi theo Cộng Sản phá rôi làng nước, con sẽ gia nhập quân đội quốc gia đối địch với anh. Thử xem anh còn phá rôi được không?

Lê Thanh năm ấy đã 19 tuổi, đang học năm chót để thi tú tài. Thanh là đứa con rất có hiếu, rất thương mẹ. Ngoài giờ đến trường học Thanh về nhà phụ giúp mẹ việc mua bán, việc nhà, không đi chơi hay tụ họp bạn bè như Thy. Có lẽ nhờ đó Thanh không bị Cộng sản dụ dỗ tuyên truyền.

**

Mọi việc được giải quyết êm thấm như ông Trần Văn dự liệu. Bà con hàng xóm ngay cả các cơ quan hành chánh quận làng và sở cảnh sát đều được khai báo Thy đã rời Việt Nam đi du học.

Thu Vân phụ việc văn phòng Cha Giám Đốc cô nhi viện ngày hai buổi, công việc khá bận rộn. Nhờ vậy nàng cũng phối pha nỗi thương nhớ chồng.

Đến tháng thứ tám, Thu Vân nghỉ đi làm và một tháng sau nàng sinh được một trai kháu khỉnh đặt tên là Lê Văn Long.

Từ khi có con, Thu Vân bận bịu suốt ngày với con. Thằng bé dễ nuôi, lớn mau, đôi má bầu bĩnh, mắt to, mũi xinh đẹp. Nó giống cha như khuôn đúc. Có nó bên cạnh Thu Vân bớt lẽ loi, hết buồn khổ. Hạnh phúc làm mẹ tuy không giống với hạnh phúc một tháng trăng mật bên chồng độ nào, nhưng nó tuyệt diệu vô cùng.

Ôi, tình mẫu tử! Không gì đẹp bằng tình mẫu tử. Không hình ảnh nào súc tích bằng hình ảnh người mẹ ôm con trong lòng cho uống từng giọt sữa của mình.

Một món quà Thượng Đế ban cho loài người đẹp đẽ nhất, kỳ diệu nhất, thiêng liêng nhất, cao quý nhất, vĩnh cửu nhất – Đó là tình mẫu tử!

Bất cứ trường hợp nào, hoàn cảnh nào, người đàn bà khi sanh con cũng nặng tình với hài nhi. Chính tình yêu kỳ diệu đó đã giúp nhận loại trường tồn.

Hiện tại Thu Vân đã tìm được lẽ sống và nguồn hạnh phúc trong tình mẫu tử này.

***